

Světová výstava.

Hlavní stan výstavní nevzdal se dosud naděje, že obdrží žádaných \$5.000.000 beze všeho omezení. Panuje všeobecné přesvědčení, že většina demokratů při konečném hlasování odevzdá hlasy své ve prospěch výstavy. Generální ředitel Davis a soudce Altgeld pracují ve Washingtonu pilně a práce jejich setká se asi s dobrým výsledkem. Jest naděje, že nezapomenou též na hlavní požadavek většiny amerického lidu, aby totiž v neděli výstava zůstala otevřena, neboť bez této podmínky, nemá \$5.000.000 pro Chicago žádnou cenu. Liberální živlové v úřadech výstavních navrhuji, aby oněch \$5.000.000 nebylo přijato, když by k nim připojen byl dodatek o zavření výstavy v neděli. Kdyby částka tato povolena nebyla aneb musila být odmítnuta, nastane Chicagu nevyhnutelně povinnost sáhnouti znovu hlouběji do pokladnice a zaopatřit potřebný obnos.

Předseda Baker vyjádřil se včera, že jsou tři způsoby, jimiž možno jest opatřit si peníze: vydati bondy a pojistiti je na budovách a pod., za druhé mohly by se prodati nyní vstupenky za snížené ceny, za třetí vypůjčiti si peníze z banky. První způsob byl by rozhodně nejlepší, neboť vstupenky mohou býti nápodobeny a banky mohly by též bondy převzít.

Petice, kterou žádán jest předseda Baker, aby svého úřadu se vzdal, bude nejspíše odvolána. Zármutek nad útoky se strany obecnosti a tisku, působily prý na pana presidenta tak účinně, že až z toho se rozstane. A nyní nucen jest podniknouti cestu pro zotavení do Evropy.

Pennsylvanie vynikati bude na výstavě nad ostatní státy Unie nejen počtem svých vystavovatelů a jejich výtečnými příspěvky, nýbrž též výstavou státní, která znázorní pennsylvanické železářství, dobývání petroleje, školství ve státě a pod.

Město Philadelphia, které, jak známo, má svůj vlastní velký komitét výstavní, vyznačuje se obzvláště značným počtem vystavovatelů, čímž dokáže se zjevně, že Philadelphia jest nejznamenitějším městem průmyslovým v zemi.

Domnívají-li se v Evropě, že Američani ještě daleko za nimi pokulhávají, co dotýče se uměleckého průmyslu, dokáže jim Philadelphia opak toho. Ve všech oborech sem spadajících učiněn byl od r. 1876 velikolepý pokrok.

Tím podán jest důkaz, že světové výstavy působí jako mezinárodní učitelé a agitátoři ku povznesení umění a průmyslu; zušlechťují vkus, dokonalují metody, nástroje, mají vliv na všeobecný pokrok i na pokrok jednotlivé země, na každého znalce i na veškeré obecnstvo. Několik milionů, které věnovala Philadelphia na svojí výstavou v roce 1876., přinesla tomuto městu dobré úroky a totéž očekávati můžeme, že osvědčí se i v Chicagu.

Philadelphia zašle sem též velký počet historických památek z velké doby boje za nezávislost republiky. K nim přináležejí též "zvon svobody", který zvláštní eskortou do Chicaga bude dopraven a cestou na hlavních stanicích lidu bude ukazován. Obrazy a modely budovy nezávislosti a tesařské síně — kde spolková ústava vypracována byla — budou zvon provázeti.

V uznání za tyto výkony Philadelphia, usnesl se výkonný komitét státní komise výstavní, aby jedna světnice v státní budově pennsylvanické vyhrazena byla pro úřady a delegáty sjezdu z Philadelphia

V poslední schůzi výkonného výboru prohlásil kontraktor stavby státní budovy, že bohužel s též bude hotov do slavnosti v říjnu, poněvadž dodávky železné konstrukce z hutí ve Phoenixville se opoždily.

Biskup z Kansas City, Kar. Louis M. Fink, zaslal oběžník svému duchovenstvu ohledně nastávajících Kolumbových oslav. Uvádíme některé výsledky z oběžníku:

Věřícím připomínáme nejprve, že objevení Ameriky bez odporu jest dílem prozřetelnosti boží. Bůh to byl, jenž vnukl Kolumbovi neodolatelnou sílu, která nebála se žádných překážek a bůh to byl též, který srdce královny podnik získal a tak provedení jeho umožnil. Bylo-li objevení Ameriky dílem křesťanským, bylo stejnou měrou i katolickým. Kolumbus byl katolíkem, jeho soudruzi byli katolíci a královna Isabella známa jest v historii pod přímým "katolická".

vall katolík i nekatolík co jeden muž a všichni ukázali se pravými vlastenci. Výteční katolíci byli nejznamenitějšími generály v poslední válce; jiní tasili zbraň svou již ve válce za nezávislost a katolická Francie to byla, která velice k příznivému výsledku jejímu přispěla; a též katolický Maryland byl prvním, kde svoboda náboženství byla prohlášena.

Tyto velké statky svobody občanské i svědomí udržeti nezkrácenými, jest povinností každého katolíka. Hrozivá nebezpečnost vystupují ze všech stran proti nám a jim musíme čelit. Na prvním místě jest to nekřesťanské vychovávání mládeže. Tomuto musíme postaviti na odpor důkladnou křesťanskou výchovu našich dětí. Mnoho obětí musí býti přineseno, aby naše katolické školy byly založeny a udrženy.

Druhé velké nebezpečnosti spočívá v tajných společnostech. Žádný pravý katolík nesmí k nim s pokojným svědomím přináležeti a jim nejlépe čelit se

budou odtud dvě novinky. Známý vzduchoplavec Rodeck zamýšlí vystaviti balon, který nebude mít obyčejnou podobu koule, nýbrž jen její šikmý průřez a tak podobati se bude draku. Dále uspořádá prý p. Rodeck panorámu, která diváku, jenž nalézati se bude v ložce balonu, poskytne pohled na kousek světa.

Úřady světové výstavy nikdy by neověřejily znění smlouvy, kterou předává se pověstný monopol na dopravu cestujících po jezeře Michiganském Henry syndikátu, kdyby se náhodou do ně kterým časopisům nebylo podařilo nahlédnouti. Monopol ten jest dalekosáhlý. Společnost "Worlds Fair Steamship Co." obdržela výhody, které se vztahují nejen na Chicagu a okresek, jenž spravován jest mayorem a městskou radou zdejší, nýbrž též sousední státy Wisconsin a Indiana jsou jako trpící účastníci monopolu do toho zahrnuti.

Druhého června usnesl se president Baker a sekretář Edwards od výstavy na jedné straně a páni M. E. Stone, Bradley, Mather a Bartlett na druhé straně, že jediné parníky společnosti "W. F. St. Co." jsou oprávněny dopravovati osoby mezi Kenosha, Wis., a East Chicago Harbor, Ind., a jediné těmto parníkům dovoleno jest u břehu přistáti, cestující přijímati a vysazovati. Když cizí loď z Kenosha cestující se přiveze, kteří od břehu jezerního po železnici aneb po lanové dráze do Jackson parku dále jeti by si přáli, nebude jí dovoleno u břehu přistáti. Jen loď, které severně od Kenosha a jižně od East Chicago Harbor dopravu obstarávají, mohou s monopolem vstoupiti v zápas, aby — podlehl. Mimo odstavek, kterým tato práva Henry Syndikátu se přiznávají, jsou obsaženy ve smlouvě ještě ustanovení, že za jednu jízdu platiti se bude 15 ctů. a za jízdu do výstavy a zpět 25 ctů. Syndikat se zavazuje, že od prvního března 1893 bude mocí dopravititi nejméně 15.000 osob za hodinu na výstaviště. Dvacet procent hrubého příjmu za jízdní lístky připadne výstavě. Úředníci výstavní mohou do účetních knih kdykoliv nahlédnouti. Společnost výstavní se zavazuje, že zřídí dostatečný počet přistavišť na břehu.

V Jackson parku zaměstnáno jest nyní 8000 dělníků. Jmenovitě pracují na zavedení elektrického osvětlování, vodovodů, plynových rour a pod. Budovy ozdobují se stukaturami a malbami. Přes jižní konec kanálu hotovy jsou tři mosty. V jihozápadní části výstaviště pokládají se koleje. Stavba pohyblivého chodníku činí ohromné pokroky.

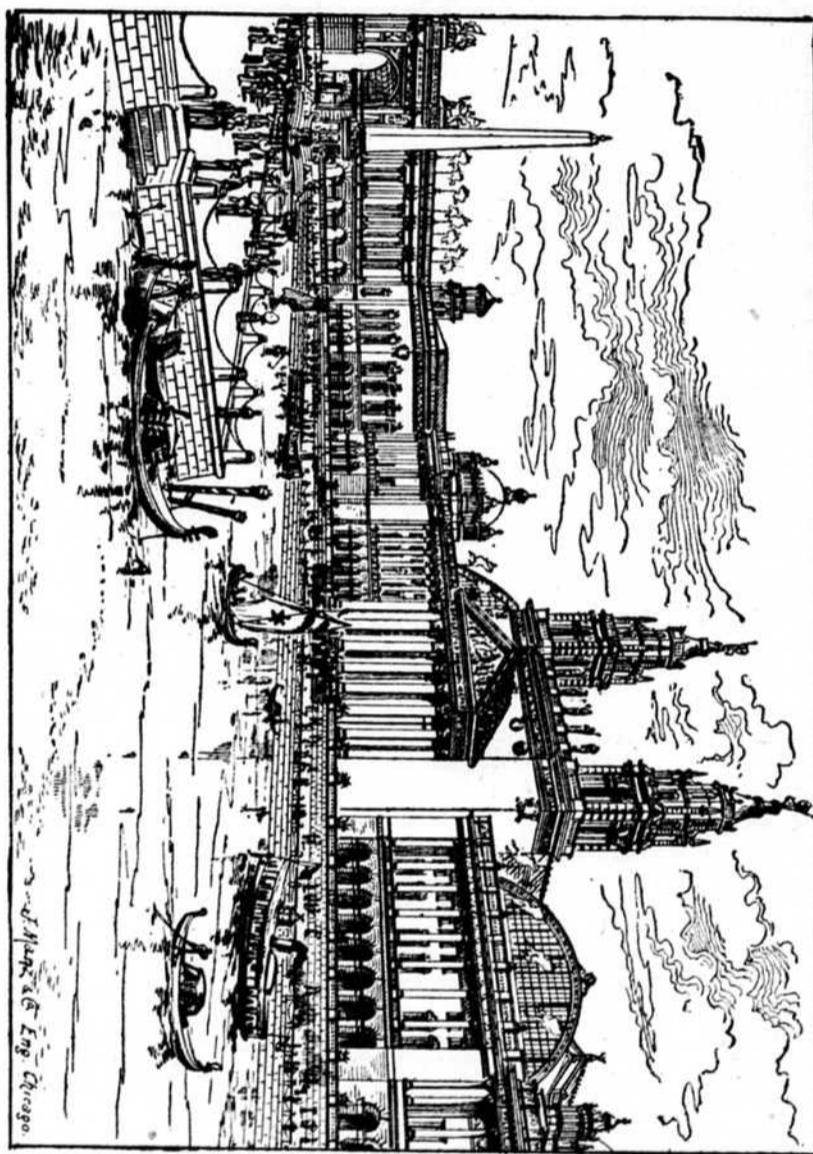
Správa "dětské domoviny" vydala oběžník k příznivcům mládeže. V domovině má se dostati dítkám vychování, zotavení a ošetřování. Členem společnosti může se státi každá osoba, která zaplatí \$1.00 příspěvků. Dánky přijímá paní Geo. L. Dunlap, 328 Dearborn ul.

Též zpráva "ženské domoviny" vydala okružník, v němž nabízí své akcie ku prodeji. Tajemnicí jest paní Helena M. Barkerová.

Mary Callahan založila ženské výstavní kluby v okresech Madison, Jersey a Calhoun.

Dámy okresu La Salle žádají za prostor, aby mohly vystaviti knihu od žen sepsanou, v níž okres La Salle slovem i obrazem vyličen bude.

Ora Miller z Iowa zamýšlí vydávati výstavní časopis, jehož čistý výnos věnován bude ženskému oddělení iowskému.



Strojnický palác na světové výstavě v Chicagu roku 1893.

Kolumbus i jeho soudruzi před svým odplutím z Palos přijali nejsv. svátost a též do nového světa vstoupili ve stínu kříže. Tato velká událost objevení nového světa bude letošního roku po celém světě oslavována. My sice nemůžeme býti prvními v nádhře a skvostnosti, avšak srdečnou vděčností nesmí nás nikdo předčít.

Z té příčiny jest našim přáním, aby středa dne 12. října, jakožto pamětní den 400letého objevení Ameriky, v každém kostele naší diecése se tak slavnostně, jak možno, svěcena byla slavnými službami božími, kázáním a požehnáním, a aby věřící účastnili se jako v neděli. Dále odporučíme, aby den ten občanským způsobem průvody, řečnickým atd. oslavován byl.

Slavnost taková přispěje s pomocí boží též k tomu, aby předsudky jinověrců ke katolíkům byly poraženy a pravý bratrský svazek aby všechny spojoval. V občanské naší válce bojo-

může zakládáním podpůrných spolků, v nichž víra, naděje a láska panovati budou.

Poslední a snad i největší nebezpečnost hrozí naší vlasti tím, že dělníci se potlačují. Zde můžeme jen boha prositi o příspěvi, aby do srdce každého vložil cit pravé spravedlnosti, kterou dělník má právo požadovati; jeho potom dobývají se poklady z útrob země, města a vesnice se zakládají, blahobyť a bohatství rostou — dělníkovo štěstí jest štěstím národa! Nechť bůh všem vtiskne to vědomí, že i nejnižší dělník stvořen jest k obrazu všemohoucího, že bohatým i chudým panuje tentýž vládce, u něhož není přijímání osob.

Biskup Spaulding vydal pastýřský list, v němž vybízí katolíky, aby katolické školství této země na světové výstavě co nejdůkladněji znázorněno bylo.

Německo bude v každém oddělení výstavním důstojně zastoupeno. Též na vzduchoplaveckou výstavu dopraveny